

Szabó Ferenc S. J. laudáció

„Haszontalan szolgák vagyunk, azt tettem, amit hivatásom és tehetségem szerint tennem kellett. Deo Gratias!” vallja Szabó Ferenc szerzetes pap, teológus, filozófus, irodalomtörténész, költő, műfordító, tanár és médiaszakember, aki évtizedek óta Te Deum-os meggyőződéssel végzi értékteremtő, missziós szolgálatát.

1931-ben született a Zala megyei Kálócán. A pécsi jezsuitáknál érettségizett, Egerben és Szombathelyen készült szerzetesi hivatására. 1951-ben a rendek és a szeminárium feloszlása után Zalaegerszegen volt ruhagyári munkás, majd az Idegen Nyelvek Főiskoláján, később az ELTE Bölcsészettudományi Karán francia-magyar szakon tanult. 1953-ban kérte felvételét a Jézus Társaságba.

1956. novemberében, számos sorstársával együtt el kellett hagynia Magyarországot. Filozófiai és teológiai tanulmányait Belgiumban folytatta. 1962-ben Brüsszelben szentelték pappá. Két évvel később a Párizsi Katolikus Egyetemen szerzett doktorátust.

Európai vándorútja ezután Rómába vezetett, ahol 25 éven át volt a Vatikáni Rádió magyar adásának szerkesztője, majd vezetője. Értelmezte és népszerűsítette a II. Vatikáni zsinat tanításait, több ezer rádióadást készített. Az aktuális témák mellett a hit és hitetlenség kérdései, a világ kihívásaira adott keresztény válaszok álltak műsorai középpontjában. A magyar nyelven sugárzott adások a kommunizmus évei alatt szinte pótolhatatlan támaszt jelentettek a katolikus egyház üldözött tagjai számára. Műsorait szerte a világon sok ezer honfitársunk hallgatta rendszeresen.

1992-ben tért vissza Magyarországra, hogy a szellemi és lelki országépítést végző Jezsuita Rendben folytassa missziós munkáját.

Enciklopédikus műveltségét szerteágazó tevékenységeiben kamatoztatta. A keresztény értelmiségi nyitottságával és felelősségével választotta témáit. A tudós igényességével és alaposágával dolgozott. Erkölcsi bátorsággal merte az emberi élet nagy kérdéseit megválaszolni, orientálni a gyökértelen, elbizonytalanodott embert. Akik ismerik őt, nem tudnak nem rácsodálkozni hitének korszerűségére, dinamizmusára, és főként toleranciájára.

Szabó Ferenc csaknem negyven önálló mű, több másokkal közösen kiadott kötet és megszámlálhatatlan tanulmány szerzője. Műfordítóként népszerűsítette és a magyar olvasók számára is hozzáférhetővé tette a XX. század európai szellemóriáit, a teológia meghatározó alakjait. Pályája kezdetétől empátiával közelített a kereszténységet elvető ateista, valamint az

Istent kereső alkotókhoz. Elmélyülten foglalkozott Paul Valery, Paul Claudel, Pierre Emmanuel, Francois Mauriac, Albert Camus valamint Sartre munkásságával.

A magyar irodalom legnagyobbjai közül Babits Mihály, Ady Endre, Illyés Gyula költői univerzumát vizsgálta behatóan.

A *Távlatok* című világnézeti, kulturális és lelkeségi folyóiratnak hazatérte óta főszerkesztője és állandó szerzője, de tanulmányai, könyvismertetései, egyéb műfajú írásai megjelentek a *Vigília*, a *Teológia*, a *Kortárs*, az *Új Írás*, a *Nagyvilág* és más folyóiratokban, az *Új Ember* és több napilap hasábjain.

Külön ki kell emelnünk több évtizeden át folytatott Prohászka kutatásait, melyek régóta várt összegzése a *Prohászka Ottokár élete és műve* című, 2009-ben megjelent monográfiája. A mű azóta már angol nyelven is hozzájárulhat a nagy püspök tevékenységének hiteles bemutatásához és reményeink szerint boldoggá avatásához..

Szabó páter türelmét, ösztönző bizalmát, szakmai alázatát a Prohászka kutatócsoport tagjai folyamatosan tapasztalhatták.

Oktató tevékenysége is jelentős. A Pázmány Péter Katolikus Egyetemen, az Apor Vilmos Főiskolán diákok százait tanította és tanítja ma is, szívesen látogat iskolákba, és a legifjabb generációt is meg tudja szólítani.

A költő, Szabó Ferenc, ötvenévesen hallatta hangját először. Ihletett verseinek tartalmi és formai gazdagsága istenhitéből, az élet iránti tiszteletéből és a létezés örömeiből táplálkozik.

Fontos közéleti tisztségeket is vállalt, több megérdemelt, rangos kitüntetés tulajdonosa.

70. születésnapjára II. János Pál pápa személyes levélben köszöntötte.

Néhány héttel ezelőtt, meghatóan szép találkozó keretében pályatársak és barátok körében ünnepelte 80 születésnapját és mutatta be *Másodvirágzás* című legfrissebb verseskötetét.

Közben csodálatra méltó lendülettel tért vissza korábbi kutatási témájához. Pázmány Péter teológiai munkáinak elemzésével kíván hozzájárulni a keresztény magyar kultúra e méltatlanul elfeledett, nagy alakjának bemutatásához.

Miben rejlik e páratlanul termékeny, mindig megújulni kész, Isten áldásával kísért élet titka?

Az „*Apám rózsái tanítanak*” című verséből idézett sorok segíthetnek a válaszadásban.

„*Légy magad és felejtsd el magad / Másokért élj s hiteles lesz szavad / Tárulkozz ki te is a napsugárnak / örülj s szerezz örömet másnak!*”

Kőrösiné dr. Merkl Hilda

irodalomtörténész

SZABÓ FERENC / INTERNUM AETERNUM

DÁVID KATALINNAK

I / EMLÉKEZÉS

Hársillat száll el eszméletem alléin át

*Csorog csorog a Láthatatlan méze
meglendült pergető a nyári nap
legalább a múlt mézét őrizd
nemcsak önmagadnak
de mindazoknak
akiket fojtogat a keserűség
mikor a szenttelen derűs ég
nem hallja a föld jajszavát*

*Ha rádszakad a hiábavalóság
s kiáltanál de nem jön szó a szádra
vagy ha a kiáltás jaj sóhaj
elvész a világúri éjben
ha a Napot csak képzeled
s a beszakadt égbolt mögül
nem jön már üzenet
áss le önmagadba
s a titkok kútjai felbuzognak
benned fakad a forrás
„bár tart az éjszaka”
madarak őzek fáradt emberek
szívedhez járnak szomjuk oltani*

Angyalszárny-suhogások
verik fel hirtelen
a katedrális boltívei alatt
századok tömjénfüstjét
a faragott szobrok bálványistenek
hunyorognak a csend szembogarai

A Kimondhatatlant-Láthatatlant
nem szorítja tér és idő
fogalmainkba kötve
templomba zárva már nem Ő

Nem a zárt hanem a nyitott
nem a múlt hanem a jövő
a most kifesző lehetőség
nem a hiány hanem a bőség!
Tárulkozz ki – tiéd a jövő
mert Isten örök jövő
s mégis Jelen
benned lüktet a Végtelen
ha akarod minden lehetsz
Általa Benne Vele
lehetsz az ő istene
ez a Szerelem örülete!

A rózsablakon elvérzik a nap
nagy vörös szirmok hullanak
sűrű éjszaka száll rám
most már ez lesz a hazám